

sikkert ikke vil blive bestridt fra nogen Side i denne Sal, det er den bekendte Stats- og Folkeretslærer Martens i St. Petersborg, som i 1903 i November Maaned skrev i „Revue des deux mondes“ en Afhandling netop om Danmarks Neutralisation. Der staar: „Naar Danmark proklamerer sin vedvarende Neutralitet, giver det for øvrigt paa ingen Maade Afkald paa sin Ret og paa sin Pligt til at forsvare sin Tilværelse ved alle de forebyggende og øjeblikkelig virkende Midler, over hvilke Landet raader“, og han tilføjer: „Danmark vilde begaa et sandt Selvmord, dersom det vilde give Afkald paa at forsvare sit Liv, sin Uafhængighed og sin Integritet.“

Dernæst: naar man fremsætter Forslag om, at Danmark skal afruste, saa er dette aldeles ikke i Overensstemmelse med de Ønsker, som næres af de saakaldte Fredsvenner Verden over. Jeg kan sige, at de tværtimod ere ganske i Strid dermed. I saa Henseende vil jeg tillade mig at henvise ærede Medlemmer til Handbuch der Friedensbewegung, der før et Par Aar siden blev udgivet paa Foranledning af den for sin Virksomhed i Fredssagen saa bekendte Baronesse Bertha von Suttner, og hvori det gøres gældende, at intet ligger Fredsbevægelsen fjernere end dette i Afvæbning at se et Middel til Opnaelse af de Ideer, den har, og at forlange af en enkelt Stat isoleret at afvæbne. Det er ganske det samme som, hvis man vilde se Resultaterne før Betingelserne, eller om man, naar man vilde bygge et Hus, vilde begynde med Taget, og det gøres gældende, at Afvæbning, det er Endemaalet for Fredsvennernes Bestræbelser, og naar en Gang den Retsunion, som man ønsker skal tilvejebringes mellem Staterne, er tilvejebragt, og vel at mærke, naar den er prøvet, saa kommer Afvæbningen. Men at skride til Afvæbning, før en saadan Retsunion er tilvejebragt, vilde være det reneste Vanvid, og at fordre, at en enkelt Stat skulde foregaa samtlige Stater med et godt Eksempel i saa Henseende, er noget, „der er i saa høj Grad ulogisk, at man neppe formaar at tage Ophavsmanden til en saadan Tanke alvorlig“. Saaledes stille Fredsbevægelsens første Forkæmpere sig overfor et Afvæbningsforslag.

Men naar vi nu se paa det Forslag, der er fremsat fra socialdemokratisk Side, opstaar ganske naturligt det Spørgsmaal: Hvilker dette Forslag paa det samme Grundlag som andre Forslag? Det vil sige, hviler det paa den samme Fædrelandskærlighed, den samme Nationalfølelse

som de andre Forslag? Man vil selvfølgelig straks sige Ja, og det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) udtalte forleden Dag, at hos Arbejderne findes der stor og sand Fædrelandskærlighed. Det undrer mig, at det ærede Medlem ikke tilføjede: desværre. Thi naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds vil følge med ud i Rømersgade, saa kunne vi der købe en Bog, der hedder Socialistisk Bibliotek. Det er en Bog, der har et Forord, hvis første Linier lyde: „Nærværende Værks Opgave er at blive det danske Arbejderparti et nyt og godt Vaaben under Agitationen for de socialistiske Principper“, og dette Forord er undertegnet med et Navn, der hedder E. Wiinblad. Og der er mange mærkelige Ting, man kan læse i dette Værk, der tjener det Formaal, jeg nylig nævnedes. Der staar f. Eks. Side 12: „Arbejderne have intet Fædreland; man kan ikke frage dem, hvad de ikke have,“ og Side 82 staar der: „Det Fædreland, som I føre i Munden, har intet Trylleri for os. Fædreland i eders Forstand er et overvundet Standpunkt, et reaktionært, kulturfjendtligt Begreb. Menneskeheden lader sig ikke indespærre mellem nationale Grænser. Vort Hjem er Verden. Ubi bene, ubi patria: Hvor det gaar os godt, d. v. s., hvor vi kunne være Mennesker, der er vort Fædreland. Eders Fædreland er for os kun et Elendighedens Sted, et Fængsel, en Jagtgrund, hvor vi ere det hidsede Vildt.“ Det er den Lære om Fædrelandets Betydning, som man indpoder Ungdommen, og hvis Følger de Herrer vist ogsaa ere begyndte at mærke i den senere Tid og vistnok komme til at mærke i stigende Grad. Det er den Fædrelandskærlighed, der der er Tale om. Saa siger jeg, naar de Herrer fremsatte Forslag om Afvæbning, er det saa for at fyldestgøre den Nationalfølelse, der har givet sig Udslag i den Lære? Jeg har ganske vist ikke endnu hørt den blive fremsat herinde. Men vi kunne jo risikere, at den kommer med det første. Der er en Mand, der flere Gange har stillet sig som socialdemokratisk Folketingsmand, den bekendte Redaktør Hansen i Aalborg, den bekendte By, hvor Ridderkorsene volde den store Ravage indenfor Socialdemokratiet. Han er aabenbart en ivrig Tilhænger af denne Lære. „Naar man siger, at vi skulle forsvare os, ellers blive vi germaniserede, svarer jeg dertil: Ja, sker denne Germanisering ad fredelig Vej, er der ingen Ulykke deri, saa er det kun et Led i